

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.8.31.
COM(2011) 543 végleges

2011/0235 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Gazdasági Közösség és a Szíriai Arab Köztársaság közötti együttműködési
megállapodás alkalmazásának részleges felfüggesztéséről**

INDOKOLÁS

A Tanács 2011. május 9-án elfogadta a szíriai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 442/2011/EU rendeletet¹.

A 2011/[...]/KKBP tanácsi határozat² további intézkedések elfogadását írja elő, beleértve a nyersolaj Szíriából történő vásárlásának, importjának vagy szállításának tilalmát, valamint a Basar al-Asszad elnök és rezsimje által támogatott vagy azt támogató további személyek és szervezetek pénzeszközeinek és gazdasági erőforrásainak befagyasztását. A további természetes és jogi személyek, szervezetek és testületek felsorolása, amelyekre a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztása vonatkozik, a határozat mellékletében található.

Ezeket az intézkedéseket a 2011/[...]/EU tanácsi rendelet fogadta el.

Ezen intézkedés alá eső bizonyos termékek az Európai Gazdasági Közösség és a Szíriai Arab Köztársaság közötti együttműködési megállapodás alkalmazási körébe tartoznak, amely megállapodást e termékek vonatkozásában fel kell függeszteni.

2011 márciusa óta a szíriai hatóságok súlyosan megsértették az emberi jogokat, ami az ENSZ emberi jogi főbiztosának 2011. augusztus 18-i nyilatkozata szerint az emberiesség elleni bűntettnek minősülhet.

Ezenkívül az együttműködési megállapodás preambuluma jelzi, hogy a szerződő felek a megállapodást azzal az óhajjal írták alá „hogyan kimutassák baráti kapcsolataik fenntartására és megszilárdítására irányuló közös szándékukat az Egyesült Nemzetek Alapokmánya elveivel összhangban”. A jelenlegi helyzetben nem lehet többé úgy tekinteni, hogy Szíriával fenn lehet tartani a baráti kapcsolatokat az Egyesült Nemzetek Alapokmánya elveivel összhangban.

Másrészt Szíria népét, amely már eleget szenvedett az elnyomás miatt, nem érintheti hátrányosan a Szíriával fentartott átfogó együttműködés felfüggesztése. Ezért az együttműködés felfüggesztésének csak a hatóságokra kell irányulnia. Mivel jelenleg a nyersolaj és a kőolajtermékek jelentik azokat a termékeket, amelyek kereskedelméből a rezsim a legnagyobb hasznot húzza és amely így támogatást nyújt annak elnyomó politikájához, az együttműködési megállapodás felfüggesztését a nyersolajra és a kőolajtermékekre kell korlátozni.

¹ HL L 121, 2011.5.10.,11.o.

² HJ L [...]

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Gazdasági Közösség és a Szíriai Arab Köztársaság közötti együttműködési megállapodás alkalmazásának részleges felfüggesztéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikkére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) 1977. január 18-án az Európai Gazdasági Közösség és a Szíriai Arab Köztársaság együttműködési megállapodást kötött, (a továbbiakban az együttműködési megállapodás)³ az felek közötti átfogó együttműködés előmozdítása érdekében.
- (2) Az együttműködési megállapodás a felek azon közös szándékán alapul, hogy baráti kapcsolataikat az Egyesült Nemzetek Alapokmánya elveivel összhangban fenntartsák és megszilárdítsák.
- (3) 2011 márciusa óta növekedett a gazdasági és politikai elégedetlenség, és erősödtek a tiltakozások a szíriai hatóságoknak a hatalommal való visszaélései miatt. A peremvidékeken kezdődő óvatos tiltakozások országos szintű felkeléssé fejlődtek. A szíriai hatóságok rendkívül erőszakos módon reagáltak és reagálnak továbbra is, beleértve a békés tiltakozók közé lövetést.
- (4) 2011. augusztus 18-án az ENSZ emberi jogi főbiztosa nyilatkozatot adott ki az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának a Szíriai Arab Köztársaság emberi jogi helyzetével foglalkozó, 17. rendkívüli üléséhez kapcsolódóan. A nyilatkozatban emlékeztetett arra, hogy az Emberi Jogi Tanács által kért, Szíriába küldött tényfeltáró misszió augusztus 18-i jelentésében megállapította, hogy a szíriai biztonsági és katonai erők széles körben és szisztematikusan megsértik az emberi jogokat, elterjedtek a gyilkosságok, az erőszakos eltűnések, a kínzás, a fogva tartás és az üldözés. A főbiztos úgy vélte, hogy e cselekmények elterjedtsége és jellege kimerítheti az emberiség elleni büntett fogalmát, és sürgette a Biztonsági Tanács tagjait, vegyék fontolóra, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság elé utalják a jelenlegi szíriai helyzetet.
- (5) Ugyanazon a napon az Európai Unió elítélte a Basar al-Assad és rezsimje által saját népe ellen folytatott kíméletlen fellépést, amely sok szíriai állampolgár halálát vagy

³ HL L 269., 1978.9.27., 2. o.

sebesülését okozta. Az EU számos alkalommal hangsúlyozta, hogy a kíméletlen elnyomást be kell szüntetni, a fogva tartott tüntetőket szabadon kell bocsátani, biztosítani kell a nemzetközi humanitárius és emberi jogi szervezetek, valamint a média akadálytalan működését, továbbá valódi, széles körű nemzeti párbeszédet kell kezdeményezni. A szíriai vezetés azonban nem reagált az EU, valamint a szélesebb nemzetközi közösség felhívására.

- (6) 2011. augusztus 23-án az Emberi Jogi Tanács határozatot fogadott el az emberi jogok súlyos megsértéséről a Szíriai Arab Köztársaságban, amelyben határozottan elítélte az emberi jogoknak a szíriai hatóságok által továbbra is folytatódó súlyos megsértését, ismételten felszólította a szíriai hatóságokat, hogy tartsák be a nemzetközi jog szerinti kötelezettségeiket, hangsúlyozta a nemzetközi jog állítólagos megsértésével, beleértve az esetlegesen emberiesség elleni bűntettnek minősülő fellépésekkel kapcsolatos nemzetközi, átlátható, független és gyors vizsgálat és a felelősök felelősségre vonásának szükségességét, valamint határozatot hozott egy független nemzetközi vizsgálóbizottság kiküldéséről a nemzetközi emberi jogok Szíriában történő megsértésének kivizsgálására.
- (7) Mivel Szíria kötelezettségeinek súlyos megsértése a kötelező nemzetközi jogi normák terén merül fel, az Európai Unió úgy határozott, hogy további korlátozó intézkedéseket fogad el a szíriai rezsim ellen, és úgy véli, hogy szükséges az együttműködési megállapodás alkalmazásának részleges felfüggesztése.
- (8) Ezenkívül, az együttműködési megállapodás preambuluma szerint a szerződő felek a megállapodást azzal az óhajjal írták alá „hogy kimutassák baráti kapcsolataik fenntartására és megszilárdítására irányuló közös szándékukat az Egyesült Nemzetek Alapokmánya elveivel összhangban”. A jelenlegi körülmények közepette az Európai Unió úgy véli, hogy Szíriában a jelenlegi helyzetben egyértelműen megsértik az ENSZ Alapokmányának elveit, amelyek a Szíria és az Európai Unió közötti együttműködés alapját jelentik. Az Európai Unió ezért úgy véli, hogy a körülményekben alapvető változások álltak be a megállapodás aláírásának idejében meglévő körülményekhez képest, amelyek igazolják az együttműködési megállapodás részleges felfüggesztését.
- (9) A részleges felfüggesztésnek addig kell tartania, amíg a szíriai hatóságok véget nem vetnek az emberi jogok szisztematikus megsértésének, és ismét úgy lehet tekinteni, hogy megfelelnek azoknak az elveknek, amelyek az együttműködési megállapodás alapját képezik.
- (10) Mivel a megállapodás felfüggesztésének a szíriai hatóságokra kell irányulnia és nem a szíriai népre, ezért a felfüggesztésnek korlátozottnak kell lennie. Mivel a nyersolaj és a kőolajtermékek jelentik jelenleg azokat a termékeket, amelyek kereskedelméből a szíriai rezsim a legnagyobb hasznot húzza, és amely így támogatást nyújt elnyomó politikájához, a megállapodás felfüggesztését a nyersolajra és a kőolajtermékekre kell korlátozni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Gazdasági Közösség és a Szíriai Arab Köztársaság közötti együttműködési megállapodás 12. és 14. cikke az I. mellékletben felsorolt intézkedések tekintetében felfüggesztésre kerül.

2. cikk

Erről a határozatról értesíteni kell Szíriát.

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő [] napon lép hatályba..

4. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*

MELLÉKLET

A 1. cikkben említett intézkedések listája

- (1) A nyersolaj és a kőolajtermékek behozatala az Európai Unióba, amennyiben:
 - (a) Szíriából származnak, vagy
 - (b) Szíriából kerültek kivitelre;
- (2) Szíriában található vagy Szíriából származó nyersolaj vagy kőolajtermékek vásárlása;
- (3) Szíriából származó vagy Szíriából bármely más országba exportált nyersolaj vagy kőolajtermékek szállítása;
- (4) Az (1), (2) és (3) bekezdésben felsorolt rendelkezésekkel kapcsolatosan közvetve vagy közvetlenül finanszírozás vagy pénzügyi támogatás nyújtása, beleértve a pénzügyi derivatívákat és a határidős termékeket, valamint a biztosítást és viszontbiztosítást; valamint
- (5) Az olyan tevékenységekben való tudatos és szándékos részvétel, amelyeknek célja vagy hatása közvetve vagy közvetlenül az (1), (2) (3) és (4) bekezdésben említett tilalmak megkerülése.